

Kuopion Vesi Oy:lle myönnettyjen lainojen korontarkistukset 1.1.2025 alkaen

Kunnanhallitus 11.11.2024 § 181
534/02.05.03/2024

Valmistelija

talousjohtaja Petteri Ristikangas, 044 740 1103

Kuopion Vesi Oy on Kuopion kaupungin ja Siilinjärven kunnan omistama vesihuolto-yhtiö. Yhtiön toiminta on alkanut 1.1.2020, jolloin yhtiön omistajien aiemmin liikelaitosmuotoisena harjoittama vesilaitostoiminta siirrettiin yhtiön tehtäväksi. Yhtiöittäminen toteutettiin liiketoimintakauppana, jossa kauppahinta merkittiin osin osakepääomaksi ja osin lainasaamiseksi omistajilta.

Kauppahinnasta lainasaamiseksi konvertoitu osuus jakautuu perustamislainaan ja pääomalainaan. Perustamislainan saldo per 31.12.2023 yht. 91,5 milj. euroa (Siilinjärven antolainaosuus 13,3 milj.) yhtiö lyhentää sitä lyhennystaulukon mukaisesti kerran vuodessa siten, että nykyisen maksuohjelman mukaisesti viimeinen maksuerä on 31.12.2050. Pääomalainan saldo per 31.12.2023 yht. 50,0 milj. euroa (Siilinjärven antolainaosuus 8,0 milj.) ja laina erääntyy maksettavaksi 31.12.2030. Molempia lainoja koskevien velkakirjojen mukaisesti lainojen lyhennysohjelma ja korko tarkastetaan viiden vuoden välein, siten ensimmäinen tarkastus tehdään 1.1.2025 lukien.

Kuopion kaupunki omistaa 86 % yhtiön osakekannasta ja Siilinjärven kunta 14 %. Omistusosuuksia tarkastettiin yhtiön perustamisen jälkeen huomattavan laskentavirheen johdosta siten, että Kuopion omistusosuutta kasvatettiin ja Siilinjärven omistusosuutta vastaavasti alennettiin kahdella prosenttiyksiköllä. Muutos toteutettiin maksuttomalla osakeannilla. Yhtiön rahoitus on järjestetty siten, että osakepääoman ohella omistajien yhtiölle myöntämät lainat jakautuvat osakkaiden kesken omistusosuuksien suhteessa. Kuitenkin edellä kuvatun virheen oikaisun yhteydessä lainoja ei uusittu siten, että lainamäärät vastaisivat tarkastettuja omistusosuuksia vaan virhe oikaistiin tarkastamalla yhtiön Siilinjärven kunnalle maksamia korkoja siten, että korkotuotot jakautuvat omistajille tarkastettujen omistusosuuksien suhteessa. Siilinjärven uudet korot olivat oikaisun jälkeen perustamislainassa 2,602 % ja pääomalainassa 3,366 %. Asiaa on käsitelty Siilinjärven kunnanvaltuustossa 31.5.2021 § 19.

Korontarkistuksen taustaa

Omistajien Kuopion Vesi Oy:lle myöntämien lainojen maksuohjelma ja korko tarkastetaan velkakirjan mukaisesti vuoden 2025 alussa.

Kuopion Vesi Oy:lle myönnettyjen lainojen laskennallinen marginaali lainojen myöntöhetkellä vallinneessa korkomarkkinassa on ollut 3,4 ... 4,2 %. Lainojen myöntöhetkellä vuonna 2019 viiden vuoden kiinteän koron markkinahinta oli noin -0,2 % eli korko oli negatiivinen, kun se tällä hetkellä on noin 2,4 %.

Kuopion Vesi Oy:n kohdalla on huomioitava, että vesihuoltolain (119/2001) mukaan vesimaksuihin saa sisältyä enintään kohtuullinen tuotto pääomalle. Vesihuoltolaissa ei ole määritelty kohtuullista tuottoa, mutta lain esitöissä viitataan mahdollisuuteen verrata tuottoa esimerkiksi Valtiokonttorin julkaisemaan valtion pitkäaikaisen lainanoton efektiiviseen

korkokustannukseen. Vuoden 2023 tietojen pohjalta laskettu ja vuoden 2024 laskelmissa käytettäväksi tarkoitettu (nimellinen) korkokustannus on 3,0 %.

Verotuskäytännössä on kiinnitetty huomiota omistajan myöntämän lainarahoituksen liiketaloudellisiin perusteisiin. Huomio on kohdistunut muun muassa markkinaehtoista korkoa korkeampien korkojen vähennyskelpoisuuteen ja kertalyhenteisten lainojen liiketaloudellisiin perusteisiin. Kuopion Vesi Oy:n osalta on huomioitava, että korkojen vähennyskelpoisuutta verotuksessa rajoittaa myös nettokorkomenojen määrä, eli korkokulut suhteessa yhtiön tulokseen.

Lähtökohtana korontarkastuksessa on käytetty Kuopion kaupungille aiheutuvaa korkokustannusta, joka on laskettu viiden vuoden kiinteän lainan mukaisesti. Siilinjärven kunta päättää osaltaan korontarkastuksesta vastaavin periaattein, kuitenkin siten, että korkoprosentteja alentamalla täsmäytetään korkotuotot vastaamaan omistusosuuksia.

Laskennassa käytetty viiden vuoden kiinteä korko sisältäen pankin preemion on 2,50 % ja Kuopion kaupungin maksama marginaali 0,30 %, eli yhteenlaskettu kustannus Kuopiolle on 2,80 %.

Perustamislainan maksuohjelman ja koron tarkastus 1.1.2025

Perustamislainan osalta koroksi määrätään edellä mainittu Kuopion kaupungille aiheutuva korkokustannus sekä marginaali 1,20 %.

-Lainan maksuohjelmaa ei muuteta.

-Kokonaiskoroksi Kuopiolle muodostuu 4,00 %

-Kokonaiskoroksi Siilinjärvelle muodostuu **3,338 %**

Pääomailainan maksuohjelman ja koron tarkastus 1.1.2025

Pääomailainan osalta koroksi määrätään edellä mainittu Kuopion kaupungille aiheutuva korkokustannus sekä marginaali 1,50 %.

-Lainan maksuohjelmaa ei muuteta tässä vaiheessa, laina tulee sen erääntyessä järjestellä uudelleen siten, että yhtiö ryhtyy lyhentämään lainaa.

-Kokonaiskoroksi Kuopiolle muodostuu 4,30 %

-Kokonaiskoroksi Siilinjärvelle muodostuu **3,7062 %**

Edellä mainituilla kokonaiskoroilla laskettu korkotuotto Siilinjärven osalta kasvaa yht. n. 124 256 euroa vuoden 2025 osalta.

Kuopion kaupunginhallitus on päätöksessään valtuuttamassa talousjohtajansa tarvittaessa päivittämään laskelmat vuoden lopussa, mikäli Kuopion kaupungille aiheutuva varainhankinnan kustannus korkomarkkinan muutosten johdosta muuttuu yli 0,1 %-yksiköllä laskelmiin verrattuna. Lopullinen kokonaiskorko voi siten vielä muuttua edellä mainitusta myös Siilinjärven osalta.

Päätöksen vaikutusten ennakoarviointi:

Päätösehdotus Siilinjärven kunnanhallitus päättää hyväksyä Kuopion Vesi Oy:n perustamislainan ja pääomailainan korontarkistukset 1.1.2025 alkaen Kuopion kaupungin esittämällä tavalla.

Päätös Hyväksyttiin päätösehdotus.

Merkitään, että Anna Huttunen totesi olevansa tämän asian käsittelyssä esteellinen (Hallintolaki 28 §, yhteisöjäävi) ja poistui kokouksesta klo 14:04.